

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهيم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهيم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

انجنیر سید عبدالقادر

۲۰۱۰ / ۱۰ / ۱۶

په کندهارکي دهمکاري په نامه پوځي عملياتپه بنامار ي گوزارباندي واوبنتل
سري لمبي يي جوړي کړي زما پر بنکلي کندهار
هر يو وژني بي پوښتني د ي وطن کي بي صاحبه
ني باغ کي حاصل پريښود ني چرگه کوم کاله کي
نه ماشوم پريږدي په کور کي ني پلار پر سمه لار
غټه خوله يي خلاصه کړي لکه وړي لوي بنامار
داوحشي که ساديستان دي وړانوي تاريخي ښار

په افغانستان کې د اوباما ادارې دخپلې نوي سترا تيزې د پلي کولو او افغان ولس د تير وتلوه پاره د پوځي عملياتو نومونه په ظاهره اير نرم او غولونکي لکه (همکاري ، اميد ۰۰۰۰) ايښي دي ، او په اصل کې بيا هم دېوش دوران په څير خپل پوځي عملياتونه د داسې تاو تريخوالي سره مخ ته بيايي ، چې په واقعيت کې يې ډيري سختې ناخوالي وشاته پرې ايښي ، او پرېر دي يې ، چې پايله کې يې نه يوازي افغان مقاومت ددوي په وړاندي نور هم غښتلي سوي دي ، بلکه ددې يرغلي ځواکونو حاکميتونه يې هم په خپلو ولسونو کې د سختو سياسي ستونځو او بې اعتماديو سره مخامخ کړي دي . چې ښه نيژدي مثال يې په انگلستان کېښي د فبروري د مياشتې ټولټاکنې وي ، چې دکارگر حاکم او محافظه کار دواړو گوندونو و نه کړايسواي چې په ټاکنو کې دخلگو داکثريت رايه تر لاسه کړي . او دوي په خپل تاريخ کې دولس په منځ کې ددغسې ښکاره سياسي ماتې سره نه وه مخامخ سوي . دا ځکه چې دواړو گوندونو د بهرنيو تگ لارو په پايله کې نه يوازي هغه څه نا څه سياسي اتوريت په ځانگړي توگه په دريمه نړي کې درلودله سخته زيان منه کړله ، بلکه و خپلو ولسونو ته يې هم په بهر کې دجنگونو په نتيجه کې بشري ناورينو او اقتصادي ستونځې ور په برخه کړي دي . او داسې معلومه سوله چې دغربي نړي ولسونه دخپلو واکمنانو هغه يرغلي کړني او پوځي عمليات په ډير دقت تر څارني لاندې نيولي دي ، کوم چې دا واکمنان يې دخپلو ناپاکو مخو له پاره ، زموږ دوطن د آرامو سيمو بې گناه افغانان د بشري ناورينو او اقتصادي سختو ستونځو سره لاس او گريوان کوي ، او بيا ډير ژر بله سيمه دهم داسې برخه ليک سره مخامخ کوي . چې نيژدي مثال يې د فبروري په مياشت کې دهلمند د ولايت دمارجي او نادعلي په ولسواليو کې ددوي هغه شوم پوځي عمليات وه ، چې په سلگونو ملکي کسان يې شهيدان ، زخميان ، کورونه يې په کنډوالو ور تبديل او په زرگونو کورني يې دخيمو تر سختو شرايطو لاندې مهاجرت ته مجبوره کړي . او ددوي دمخکنيو تبليغاتي ادعاوڅخه ليري ، نه يې دمارجي او نادعلي په ولسواليو کې امنيت راوست نه يې سالمه اداره ، نه يې دکوکنارو کښت دمنځه يووړي او نه يې کومې دبيا رغوني پروژې پلي کړي . ولي د پوځي عملياتو په پايله کې يې يوازي دهغه ځاي و خلگو ته بشري او اقتصادي ناورينو ور په برخه کړل اوبس . ويلايسو ددوي داسې کړني يوازي او يوازي و خپلو نا پا کو مخو ته درسيډو له پاره دي اوبس . چې دپورتني ادعا ښکاره ثبوت د سپيني ماني د (۱۱ - ۱۰)

– ۲۰۱۰) نيتي تازه رپوټ دي چې په يوه برخه کې داسې راغلي دي : د ولسمشر کرزي په حکومت کې پر اداري فساد او ضعيف حکومت هم خبرې شوي او ويل شوي دي چې د بني حکومتدارۍ لپاره د حکومت او نړيوالو هڅې ناکامې دي . په دغه رپوټ کې د مارجي عمليات د بيلگې په توگه ياد شوي او ويل شوي دي چې ددغه عملياتو په اړه ډير تبليغات وشول خو پايله دا شوه چې عمليات ناکام وو .

دا دي نوبت يې اوس دکندهار تاريخي ولايت ته ورسيدې ، چې نيژدي ددرو اونيو راهيسي دا بشر وژونکي او نريدونکي يرغلي پوځي عمليات ، د ابدالي تاريخي کندهار ښار په گډ پولو د رو ولسواليو (ارغنداب ، ژري ، پنجوايي) کې دښاماري گوزار تر نامه لاندې په داسې وخت کې شروع سول ، چې نيژدي د پينځو مياشتو راهيسي دهمکاري ترنامه لاندې پوځي عمليات دهم دې ولايت په ځينو سيمو کې شروع سوي وه ، په داسې حال کې چې تر دې جنګي عملياتو څو مياشتې مخکې د امريکايي خبري شبکې (آي . بي . ايس) دهغه وخت په خپل تازه راپور کې د هغه سروې په حواله چې د يوې خصوصي امريکايي مؤسسې لخوا سوې ، ليکي چې په کندهار کې ۹۴٪ خلک د طالبانو سره جنګ نه بلکې خبري اتري غواړي او ۸۵٪ خلکو ورته ويلي چې طالبان « زموږ افغاني

ورونه» دي. دا ټولپوښتنې په ښار، د ښار په اطرافو، ژړی، ارغنداب او پنجوايي ولسواليو کې سوي دي. ۹۱٪ خلکو لويه جرگه وغوښتله.

ولي امریکايي چارواکو دپورتنۍ سروې او دسيمي دخلگود ارادې خلاف دخپلو شومو مخو له پاره خپل جنګي عمليات دښماري گوزار تر نامه لاندې دټاوتريخوالي نوي مرحلې ته ورننه ایستل. اوس به دلیکني په دې برخه کې په کندهار کې ددې پوځي عملياتو په اړوند دغربي نړي دځينو چارواکو دڅو مياشتو مخکې دڅرګندونو څو لنډې برخې دلته رانقل، او بيا په وروستي برخه کې يو لنډه کتنه پروکړو.

څو مياشتې مخکې دامريکا نظامي واکمنانو دجمعي رسنيو له لاري داسي تبليغات رامنځ ته کړي وه، چې گواکې ددوي په وړاندې د مقاومت اصلي پاڼگاوې چې د طالبانو اصلي مرکزونه يې بلل، دهلمند دمارجي او نادعلي سيمي دي، چې دطالبانو دجنگ دتمويل پيښي هم ددې سيمو دکوکنارو څخه پوره کيږي. او ددې وڅنگ ته يې بيا دکندهار دځينو ولسواليو يادونه هم کوله. اولدليري ځايه يې ددې ولايت وخرابولو ته هم غاښونه چيچل. چې ځينو نظاميانو په دې اړوند داسي ويل: دکندهار دولايت څخه دطالبانو تصفيه کول به يې په افغانستان کې دامريکا دجنگ په کاميابي پوري تړل. او دځينو امریکايي نظاميانو دڅرګندونو له مخې دکندهار دولايت په دې سترو پوځي عملياتو کې ۲۵ زرو پوځيانو گډون کړي دي. د دآزادې دراديو (۲۴ - ۵ - ۲۰۱۰) نيټي درپوټ له مخې په کندهار کې دامريکا په مشرۍ دناتو عمليات د نړيوالو ځواکونو لپاره يوه جدي ازموينه ده او يواځې په پوځي اقداماتو پوري نه محدوديږي بلکې په داسې شکل تنظيم شوي، چې پرمختيايي پروژې هم په کې شاملې دي ددې عملياتو نتايج به ښايي له افغانستانه دامريکايي ځواکونو دوتلو پرستراتيژۍ هم اغيز وکړي. ددغو عملياتو اساسي هدف په دې ولايت کې دوسله والو طالبانو دنفوذ کمزوری کول دي خو دې هدف ته د رسيدو لپاره ډيري ستونزي هم په مخکې شته. له وسله والو طالبانو څخه دکندهار دتصفيه کولو په هدف د بارک اوباما د ادارې پوځي عمليات يو خطرناکه اقدام دی، چې حتی ددې عملياتو پلان جوړونکی يې هم پربرياليتوب شک کوي. او هم دارنگه داراديو د (۳۱ - ۸ - ۲۰۱۰) نيټي باندي داسوشيند پرس خبري آژانس په حواله وايي چې: مارک سيگمن يک مامور سابق سي آی ای يا اداره مرکزی استخبارات امريکا که تجربه کار را در منطقه دارد به آژانس خبررسانی اشوسيند پرس گفته است که قايل شدن اهميت بيش از حد به جنگ قندهار ناشی از طرز تفکر نظامی غربی بوده که با شرایط افغانستان هيچ سازگار نيست. وی می افزايد، اگر امنيت قندهار تحکيم شود باز هم احتمال دارد که جنگ افغانستان در مجموع به ناکامی منجر شود، چون نقش حکومت در افغانستان ضعيف بوده و تسلط حکومت کابل بر ولايات ضعيف می باشد. او دهم دي راديو درپوټ له مخې تورن جنرال نیک کارتر قوماندان بریتانوی نیروهای ناتو درجنوب افغانستان می گوید: قندهار ستالین گراد شوروی و فلوجه عراق نمی باشد، جنگ ما برای حکومت داری سالم و مبارزه علیه گروه های مافیایی و آشوب گران است. ما زمانی پیروز می شویم که مردم از یک اداره سالم دولتی برخوردار شوند.» او هم دارنگه دواشننگتن پوست ۲۴ - ۵ - ۲۰۱۰ نيټي دورځپاڼي په حواله دامريکا د بهرنیو چارو وزيرې هيلري کلينټن په وينا دکندهار په ښار کې به هيڅ يو ټانگ هم تگ راتگ ونه کړي. پردې سربيره به له وسله والو طالبانو څخه ددې ښار دتصفيه کولو په ترڅ کې دبرکوبښښ وشي چې ښار خراب نه شي.

ولي دبریتانیا دفاع وزير دمي دمیاشتي په وروستيو کې دټاپمز دورځپاڼي سره په خپله مرکه کې داحقانه زور زیاتۍ سره يو ځای بيا دخپل يرغل دتوجیه کولو له پاره داسې ويلي وه: «مورپه افغانستان کې د دې لپاره نه يو

چې د دیار لسمې پېړۍ د دې مات گود هیواد خلک ورسوو. مور هلته د دې لپاره حضور لرو چې د بریتانیا د خلکو او زموږ د نړۍ کتنې په دې کې چې خطر ورته پېښ نه سي .

دغربي چارواکو دپورتنیو څرگندونو په اړوند باید ووايو: چې دا لومړي ځل نه دي چې غربي مختلف چارواکي داسې ضدو نقیض او غوري څرگندونې کوي . ولي افغان ولس دنهو کلونو راهیسي نه یوازې ددوي داسې دواقعیته څخه لیرې او دچل او چم څخه ډکې غوري خبرې اوریدلي او هم ددوي ډیرې نا پاکه کړنې یې د نیژدې لیدلي دي . ځکه نو ولس وایي ، چې په دې تیرو نهو کلونو کې هیڅ دا سي یوه سیمه نه په گوته کیږي ، چې ستاسو ډیر غلي ځواکونو تر گوزارونو وروسته دي هغه سیمه بیا جوړه سوي ، او یا د ملکي شهیدانو دکورني دپاتو کسانو سره دبشر دنړیوالو حقوقو له مخې چلند سوي وي . او جنګي جنايتکاران دي محکمي ته کش سوي وي . او ددې نهو کلونو په پر غلي بهیر کې دوي په هر اړخیز ډول کوبښ کړي دي ، چې په دې وطن کې هر بشري جنايت چې تر سره کوي هغه باید پټ وساتل سي . ځکه نو په کندهار کې ددې پوځي عملیاتو د شروع څخه داسې معلومیږي ، چې پر ټولو کورنیو او بهرنیو ژورنالستانو باندي داسې بندیز لگول سوي دي ، چې هغوي نه سي کولای چې دجنگ میدانونه دنیزدې فلمبرداري ، او رپوټونه یې د کورنیو او نړیوالو رسنیو له لاري خپاره کړي . او دابنکاره حقیقت دي چې ددې ستر پوځي عملیاتو بهیر پټ ساتل سوي دي . چې داخپله دآزادو ژورنالستانوپه وړاندي دامریکا او غربي نړي دقلابي ډموکراسي یوه بنکاره نمونه ده . ولي یوازې تاند دفرانس پریس خبري آژانس د (۲۰۱۰ - ۹ - ۳۰) نیټې په حواله هغه هم یوازې دکندهار په ښار کې د ولایت دکډوالو دچارود رئیس محمد اعظم نوابي دیوه سوال په ځواب کې لږ څه داسې څرگندونې خپري کړي دي : «په یوه میاشت کې کندهار ښار ته له ژرې او ارغنداب ولسوالیو څخه تر نهه سوه زیاتې کورنۍ راغلي. لا هم خلک له خپلو کلیو په تېښته دي او کله چې ښار ته رارسېږي نو خورا په بد حالت کې وي .»

ده دا هم وویل چې اکثره خلک تش لاس کندهار ښار ته کډواله کیږي . ځینو کډوالو، چې د جګړې له ډېر سخت میدان یعنی ارغنداب څخه کندهار ښار ته تللي ، وویل، دوی د د حاصلاتو په وخت له خپلو میټو وتلو ته مجبوره کړای شول. دې کار د دوی د ژوند او گوزارې امکانات له منځه یووړل او یوې شپږ پنځوس کلنې میرمنې گلالی بیا داسې ورته ويلي دي : «زما د کورنۍ درې غړي، زوی او دوه لمسیان، هغه وخت ووژل شول چې راکټ مو په کور ولگېد»

او هم باید ووايم چه دکانادا دنورنټو سن ۶۲ - ۱۲ - ۲۰۰۹ په ورځپاڼه کې یو پخواني ژور نالست اولیکوال دخپلي لیکنې یوه برخه کې هم ددې جنګي عملیاتو په هکله په خپله وړاند وینه کې داسې لیکلي دي : دامریکا دغه سمندري تکره پوځیان به سرکښه کندهار به نور هم ځپي کټ مټ لکه دعراق دفلوجي ښار چه یې لو ټي لوټي کړي . هو ! دابه یوازې دماټیدوله پاره تمرینات وي او بس

اوس به دلنډي کتنې په ترڅ کې ووايو، چې دفرانس پریس دپورتنی کوچنی مصاحبي څخه چې هغه هم یوازې دجنگ ځپلو سیمو دیوه سړي او یوې میرمنې او دکډوالو درئیس سره یې کړي وه ، هر څه ځینې په ډاگه کیدلایسي ، هغه داچې : ددې نهو کلونو په بهیر کې امریکایي او ناتویي یرغلي ځواکونو چې پر هره سیمه دهر نرم او تند نامه لاندي چې یرغل کړي دي ، په پایله کې یې دبشري ناورینونو تر څنګ وپاته خلکو ته یې ډیرې سختي

اقتصادي خرابي هم پري ايښي دي . ځکه نو دوي يوازي ددې څو مياشتو خرابۍ چې دکندهار او هلمند په ولايتونو کې کړي دي ، نه سي کولاي چې بيا يې ورغوي . د نهو کلونو دیرغلي بهیر خرابي لا څه کوي . اودبشري جناياتتود ځواب څخه خو لا امريکايي او ناتويي هيوادونه په خپل تسليحاتي زور باندي ځانونه ليری ساتي . په داسي حال کې چې دیرغل په لومړيو کلونو کې امريکايي ځواکونو دبشري جنايتو په کولو سره حتی دبخبني کلمه يې هم پر خوله باندي نه راوړله . ولي په دې وروستيو په ځانگړي توگه داوباما داد اري په راتگ سره دبخبني وڅنگ ته دپلټني دکولو خبري هم شروع سوي ، ولي په عمل کې معلومه سوي ده چې بيا هم هغه پخواني تگلاره او رانده بمبونه پر ملکي خلکو غورځول کيږي . ولي په دې بې صاحبه وطن کې چې اشغالي ځواکونه هر بشري او اقتصادي جنايت تر سره کوي ، دپوښتني څوک يې نسته . دبيلگي په توگه دوي اوني مخکي دنمامار ي عملياتو په درشل کې دکندهار ښار په لويديځ کې يعني ښار او پنجوايي ولسوالي پر دوه لاري باندي دمامام پر اوه نيمو بجو پينځو پر له پسي چاودنو دکندهار ښار سخت ولرزاوله چې په پايله کې يې ۳۵ کسانو ته مرگ ژوبله واړوله . چې ددې جملې څخه يې ۹ نهه تنه ماشومان اويو پوليس په شهادت رسيدلي ، څلور پوليس او ۲۱ ملکي کسان سخت ژوبل سوي وه . وروسته عيني شاهدانو چې د زخميانو سره يوځاي وه دبينا ويب پاني خبريال ته يې ويلي وه ، چې دا چاودني نه وي بلکه پر مور باندي دبهرنيو سرتيرو دالوتکو بريدونه وه . ولي دولايت چارواکو دافغاني وجدان څخه ليري ، دايې دسرک دغاري چاودني بللي وي . ولي کرزي صاحب بيا دپخوا په شان سخته خوابنيزي ښکاره کړي او دپلټني امريي ورکړي دي . چې دا پلټنه به يې هم دنورو پلټونو په شان وهيريدو ته وسپارل سي . بل نيژدي مثال د همکاري دعملياتو په درشل کې دارغنداب په ولسوالي کېني دشيپي له خواه دواده په مراسمو باندي دناتو دقواوو هوايي بمباري وه ، چې ديره سخته مرگ ژوبله يې وشاته پريښول . ولي ناتويي او دولايت چارواکوداسلامی او بشري وجدان څخه په ليري فاصله کې ، داپه طالبانو پوري وتړل . ولی تر دې پيښي دوي ورځي وروسته هرڅه ميدان ته راووتل . او بيا کرزي صاحب هم هغه سيمي ته ولاړ او دخلکو سره يې دنيزډي خواخوږي وکړه .

بل نيژدي مثال څو ورځي مخکي دهلمند دولايت دکجکي دولسوالي پر څو کورونو باندي دناتو دقواوو بمباردونه وه ، چې وروسته بيا دکرزي دفرمان له مخي يو هيئت سيمي ته ولاړ ، او داستنيدو وروسته يې پر ۱۲-۱۰ - ۲۰۱۰ دجمعي رسنيو له لاري خبر داسي خپور سو . چې دناتو قواوو ديوه طالب له پاره دري کوره وران کړي ، شل تنه يې شهيدان کړي او ۱۳ تنه يې زخميان کړي دي . او کرزي صاحب به بيا هم دپخوا په شان يوازي خواخوږي ورسره وکړي او بس . ولی دوطن په سطح کې داسي پيښي نيژدي هره ورځ او يا هره هفته پيښيږي ، او دځينو پيښو خبرونه رسوا کيږي او ځيني يې بيا پټ ساتل کيږي . ځکه نو تر څو چې دا اشغالي قواوي په دې وطن کې شتون ولري ، اود وتلو له پاره يې پر يوه دقيق دسياسي حل پر ميکانيزم باندي کار ونه سي ، دا دپوش دداراي جوړه کړي دبشري او اقتصادي ناوړين لري به هم داسي ادامه ولري .

اخځ : بينوا ويب پاڼه . افغان جرمن انلاين ويب پاڼه . تمت بالخير

